

KURJER WARSZAWSKI

D. 22. Stycznia,

PIĄTEK.

ROK 1830.

N° 21.

WSPOMNIENIA.

Zgon Wilk: Kaliń-
skiego Missjonarza
1789.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

ROZKAZ DZIENNY DO WOJSKA POLSKIEGO

*W kwaterze głównej w Warszawie dnia
5 (17 Stycznia) 1830 r.*

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

N. CESARZ JMC i KRÓL najłaskawiej ozdobił raczył, Medalem ustanowionym na pamiątkę ostatniej Kampanji przeciw Turkom, Flügel-Adjutanta Swego, z Sztabu Głównego części Jenerała Kwatermistrza Jeneralnego, Pułkownika Józefa Hauke. — Przeznaczeni zostają. *W Jędrzycu.* Praykommenderowany do Pułku 3 Ułanów, Porucznik Józef Piotrowski, do pełnienia obowiązków Kapitana bramowego w Twierdzy Zamościa, przestając liczyć w rzeczywonym Pułku. *Z Bataljonu 1 Weteranów czynnych,* Podporucznik Felix Naramowski, na Adjutanta Placu Twierdzy Zamościa, nieprzestając liczyć w tymże Bataljonie. *Z Bataljonu 2 Weteranów czynnych.* Podporucznik Felix Karwowski, do pełnienia obowiązków Adjutanta Placu Twierdzy Zamościa, nieprzestając liczyć w tymże Bataljonie. *Z Korpusu Inwalidów i Weteranów.* Porucznik Weteranów Józef Kądziński, do pełnienia obowiązków Adjutanta Placu Miasta Kalisza, z oznaczeniem mu starszeństwa w Bataljonie 1 Weteranów czynnych. — Otrzymują żądane Dymisje, dla słabości zdrowia, z pensją. *W Piechocie.* W Pułku piechoty linjowej J. C. M. W. Xcia MICHAŁA Nr 1, Major Jan Lipiński, w stopniu Podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru. W Pułku 6 linjowej: Kapitan Franciszek Woliński, z pozwoleniem noszenia munduru. — *W Jędrzycu.* W Puł-

ku Strzelców kon: J. C. M. W. Xcia ALEXANDRA Następcy Tronu Nr 1, Porucznik Aloizy Rybczyński, w stopniu Kapitana, z pozwoleniem noszenia munduru. *W Sztobie Placu Twierdzy Zamościa,* Adjutant Placu tejże Twierdzy, z Pułku piechoty linjowej J. C. M. W. Xcia MICHAŁA Nr 1, Kapitan Ignacy Godlewski, w stopniu Majora, z pozwoleniem noszenia munduru. — *Dla interesów familijnych.* *W Piechocie.* W Pułku piechoty linjowej J. C. M. W. Xcia MICHAŁA Nr 1, Podporucznicy: Juljan Płuszczewski i Edmund Zaremba. W Pułku 6 linjowym, Podporucznik Stanisław Suchorski.

Naczelný Wódz KONSTANTY W. X. R. Zgodno z Oryginałem, p. o. Szefa Sztabu Głównego Jenerała Brygady Siemiątkowski.

Obrano już miejsce na Pomnik Xcia Józefa Poniałowskiego. Stać będzie na dziedzińcu pałacu Amienników Królewskich. Odłanie nastąpi w fabrykę P. Gregoara. — Posąg Koperwika ma być ukończony najdalej za 3 miesiące.

Jutro o godz: 11stej przed południem, w Kościele Powązkowskim odbędzie się żałobne Nabożeństwo za Duszę ś. p. WJPani Scholastyki z Smigielskich Pułkownikowej Falcyn.

Donoszą z Paryża iż tam zrobioną została machina, za pomocą której, jeden cygotwiek w dniach 6, sto beczek zwyczajnych wygotować może. Skoro tylko doświadczeniem użyteczność tej machiny stwierdzoną zostanie, ma być ona sprowadzoną do Warszawy dla Towarzystwa wyrobów zbożowych do robienia beczek na mąkę we młyńcu parowym. (z Wiad: handl:)

Wyczytawszy w Kurjerze Warszawskim iakobym się nieucił w obietnicy danej w roku przeszłym, (nie zaprzeszłym iak Pan S. D. twierdzi) poczytnię sobie za obowiązek uwadomić, iż dla ważnej przyczyny przekładu dzieł *Gesnera* teraz wydawać nie mogę; o której się łaskawy Czytelnik dowie przy wyjściu ich na widok publiczny, które iak mniemam wkrótce nastąpi.

M. W.....g.

Artykuł nadesłany.— Mówiono wiele o talencie 9 letniej Panienci *Pauliny Kawieckiej* Fortepianistki. Życzyłem przekonać się o tej pogłosce, i w tych dniach w kilku znakomitych domach słyssałem ją wykonywającą kompozycje *Humla*, *Herca*, *Risa* i innych. Wyznał wraz z wielu znawcami i lubownikami muzyki, że ta Panienka ma nadzwyczajną zdatność muzyczną; gra z czuciem, z precyzją, czysto i z łatwością pokonywa wszelkie trudności; a przytem tak jest skromna że zasłużone pochwały uważa jedynie za zachęcenie i przyrzeka dokładać wszelkich sił aby pomnożyła liczbę utalentowanych rodaków, czego ięj zserca życzymy. Między innemi, najdokładniej wykonywa Kwartet kompozycji *Józefa Deszczyńskiego*. Szkoda że mało mamy dzieł tego utalentowanego Autora.— P. K. R. w imieniu wielu.

Jak nogi od przemarznięcia zabezpieczyć. Kto jest zmuszony odbywać podróże w zimie, bąć pieszo, konno, lub wozem; w następujący sposób może nogi lub iane części ciała od przeziębienia zabezpieczyć. Skropić bibułę, szkarpetki lub pończochy spirytusem winnym, obwinąć pierwszą nogi, lub wdziawszy drugie, pokryć je prócz tego papierem wilgotnym w kilkoroi włożyć w buty, wciągnąć w reszcie na buty parę pończoch, okręciwszy je naprzód cienkim papierem. Tak opatrzywszy nogi, można przez cały dzień iędzić konno w tęgie mrozy, kiedy bez tego opatrzenia pół

godziny nawet na koniu zostawać trudno, bez wystawienia się na odmrożenie nóg. Im się więcej papieru użyje, tym skutek niezawodniejszy. — (Piaś Tom XIII).

Dziś rano zimna stop: 9. Wczoraj w połu: 8.
Z Odessy 2 Stycznia.— Pułkownik gwardji *Mukanów*, przeznaczony przez CESARZA Jmci dla przeprowadzenia Ambassadorsów Tureckich przez *Moskwę* do *Petersburga*, przybył w tych dniach do *Odessy* z kilkoma Officerami i nadwornemi ekwipażami; zatrudnia się on tem wszystkim, coby posłużyć mogło do wygody i przyjemności w podróży Ambassadorsów. Na każdym stanowisku pocztowem tej drogi, będzie do 200 koni stało w gotowości. Odjazd ich przeznaczony jest na dzień 25 lub 26 b. m. Z żalem będziemy się z nimi rozstawali, ponieważ przez swoją przyjemną manjerę i grzesność ujęli sobie Publiczność *Odessy*.— Od d. 15 Paźdz. do d. 15 Grudnia przybyło do naszego miasta 8848 wozów, które przywiozły 44,779 czwartki zboża.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W *Kopenhadze* urodziło się w r. z. 3475 dzieci. W tej stolicy utworzyło się kilka towarzystw mających za cel karmić ubogich ciepłemi potrawami i ogrzewać ich mieszkania w czasie tegiej zimy. — W końcu r. z. okazywał się każdego poranku nieznanym dotąd człowiekiem w płaszczu błękitnym, który po ulicach *Paryża* rozdawał zupełni między ubogich, a w dzień nowego roku dawał im na jednym z tamecznych mostów jałmużnę, najmniejszą z niej wynosiła 3 złp. — Składki na wyłączenie żebractwa w *Paryżu* wynoszą teraz do kilkudziesiąt tysięcy franków.—4 Córki pewnego bogatego Obywatela *Antwerpji* postanowiły w każdą rocznicę swoich urodzin, darować pończochy, czepki, spodnice i t. p. biednym kobietom, które się wówczas scho-

dają do tych dobroczynnych Panien, poczym dają im obiad, przy którym im usługują. — Z powodu nadzwyczajnego mrozu, noszą teraz w *Madrycie* futra, czego dawniej nigdy niebывało. — Król Neapolitański bawiący teraz w *Aranhues* ma zamiar wkrótce opuścić Hiszpanję, z powodu zimna. — Utrzymują że tej wiosny umrze większa liczba ludzi w krajach Południowych niż bywało zwykle od lat bardzo wielu, gdyż dokuczaiące zimna są już powodem wielu niebezpiecznych chorób. — W *Worthuzen* w Anglii pewna Wdowa w podszłym wieku mająca iść za mąż za kawalera niemłodego, wybiła oko swemu narzeczonemu i potłukła wszystkie sprzęty domowe, za to, iż ten niezezwoił aby była muzyka na ich weselu! — W czasie przybycia młodej Cesarzowej Brazylii do portu w *Rio Janerio*, zostały jej przedstawiłone dzieci Cesarza *Don Pedra* z pierwszego małżeństwa. Gdy ich ujrzła, przycisnęła z czułością do serca dobrotliwa Monarchini, oświadczając, iż będzie dla nich najtkliwszą Matką. Cesarz z powodu swych zaślubin, ustanowił nowy Order *Róży*. Młodą Cesarzową Lud Brazylski przyjął z nadzwyczajną radością. — Rozesła się pogłoska, że jeden z panujących Monarchów Europejskich odwiedzi Anglią tej wiosny. — W Królestwie Wirtembers: żyją konie mało więcej nad lat 10, z przyczyny, że zawczasie są używane do pracy, a Ludzie źle obchodzą się z niemi, dawniej w tym kraju żyły konie po lat 20. — Od r. 1824 do roku zeszłego, wykonano w Anglii wyroków śmierci na 305 zbrodniarzach! których w każdym z tych lat powiększała się liczba. — W *Londynie* znajduje się najszlachetniejszy handel z Wódką, przy ulicy *Hołaprn*; obliczono, że wstępuje do tej szynkowni co godzina 360 ludzi na gorzałkę. — Generalny Kapitan w *Esłrama-*

durze w Hiszp: rozkazał aby lasy z obu stron tamecznych głównych gościńców o 300 stop zostały wycięte, dla tego iżby rabusie nie mieli gdzie ukrywać się w bliskości drogi pocztowej. — W ciągu zeszł: mies: zapłacono za wywiezienie śniegu i lodu z ulic *Paryża* 146,000 fr.; przeto taką sumę iak w czasie zimy, w latach 1825, 1826 i 1828. — D. 8 b. m. dano pierwszy raz w teatrze Królewskim w *Munich* ulubioną operę *Niema z Porticy*. Uwertura tak się podobała, iż ją powtórzyć musiano. — W *mat. j Azji* wybuchło powtórnie większe niż dawniej zaburzenie; obawiają się okropnych przypadków, a nawet napadu na *Smirnę*. Jedyną dla Sultana może być w tej chwili pomocą, oczekiwaną przybycie kilkunastu Turckich wojennych okrętów z Egiptu, które odebrały zlecenie udać się do *Smirny*. Powrót tych okrętów dowodzi albo iakiej zmiany w politycznym systemie Wice Króla, albo też wielkiej ostrożności wiego przedsięwzięciach.

Z *Krakowa* 16 *Stycznia* 1830. — Śmierć upodobała sobie w tym czasie *Kraków*. Strata za stratą, pogrzeb za pogrzebem goni. Znowu 13 b. m. po niedługiej ale przykrej chorobie umarła w 34 roku życia szanownej pamięci *Anna z Hrabów Załuskich Trzebińska*, córka *JW. Jana Kantego Hr: De Rivière Załuskiego* niegdy Prezesa sądu Appelacyj; Król: Pol: i Hr: *Wielopolskiej Starościanki Lanckorońskiej*. Cnót domowych zbiór szacowny i rzadki, słodczy charakteru, szczerą uprzejmość, zgoda wszystko co towarzystwo uprzyjemnić a uszczęśliwić może pożyłcie, było udziałem nieboszczki. *Umarła iak żyła*, spokojnie, przykładnie i z Bogiem. Odbiera już zapewne z rąk tego, co sam tylko naszego dobra jest źródłem, nagrodę wczorowego życia, którego zawczasie przerwaniu, dla tych co ją kochali, będzie nieutulonego żalu powodem.

Redakcja *Pamiętnika Sandomierskiego* miała sobie poniżej wymienione szczegóły od następujących osób nadesłane: a) od JW. Hra: Tarnowskiego S. K. K. P. Volumen rękopismów z różnych czasów, bardzo ważny pod względem historii ojczyzny. b) Od obywatela Województwa Kaliskiego Volumen zawierający dokładny spis czynności pamiętnej *Konfederacji Tarnogrodzkiej*. Zarazem oświadcza Redakcja iż zrobi z niego użytek stosowny. Spodziewa się Redakcja iż zadeklarowane pięć woluminów podobnych rękopismów będzie miała sobie udzielone przez Szanow. Korrespondenta. c) Od W. Bogdańskiego Urzęd. Kom. Wództwa Krakowskiego, List Wzłentego Dębińskiego Kancelerza W. K. do Lwowska Jenerała Michowitów, zarazem donosi, iż tenże złożony będzie, dla zachowania, w Biblij tece Narodowej Warszawskiej. d) Od JX. Gackiego Rządzy Biblijoteki Piotrowskiej XX. Pliarów rękopisma ściągające się, po większej części, do rządów Jana III. K. P. e) Od bez imiennego Zakonnika rękopism zawierający zdarzenia zaszłe w r. 1771, w czasie oblężenia *Jasnej Góry Częstochowskiej*, przez *Derewicza*. Ogłoszenie to czynimy dla tego, sby nadsyłające osoby były pewne, iż bez interessownym ich chęcią stało się zadużyć, przyczem oraz mamy sobie za obowiązek złożyć Szanow. Korrespondentom publiczne podziękowanie. Nie wymieniliśmy tu tych szczegółów, które do naszego nie należą pisma, a które innym pism wydawcom doręczyliśmy.

DO NIESIENIA.

Podpisani mają zaszczyt uwiadomić *Sza: Interessantów*, iż na osiągnięcie pierwszej *Klasy* dnia 3 Lutego odbyć się mające, *Losów* całkowitych i ćwierciowych w *Kantorach Głównym* w *Patacu Dyrel* i, oraz w *Doma Towarzystwa Król. W ar: Przyjaciół Nauk przy ulicy Nowy Świat* ieszcze nabyć można. — Blum et Jakubowski.

GRECY FARBIARZE z STAMBUŁU podają do *Publicznej wiadomości*, iż nie tylko posiadają sekret *wywabiania PŁAM z rzeczy wełnianych i iedwabnych, ale nadto piorą całe sarduty, fraki i inną odzież z sukna, kaszmiru, Draps des Dames, etc. bez rozprucia lub wyciecia podzewki, lub też waty, futra lub czemkolwiek taż jest podszycia, w ten sposób; iż tak plamy tłusto iako też i wszystkie inne znikną, a sukna takiego nabierze lustru iak miała z nowości po dekarzowaniu, nie skurczywszy się by najmiej i nie*

straciwszy formy. *Attenzy i Pawłowicz przy ulicy Krakowskiej Przedmieście w domu Wgo Wernera pod Nr 369.*

DOM murowany z *Officyną frontową pod Nr 56 w Ryńku Staroego Miasta, jest z wolnej ręki do sprzedania, informacja na miejscu.*

Życzący mieć UCZNIĄ Uniwer. Korrepetytorem za Stół, zostawi swój Adres u JP. Maiewskiego Kupca przy ulicy Bednarskiej.

*Pewna osoba posiadająca biegłość nauczania w krótkim czasie języka Francuzkiego Łacińskiego i Niemieckiego; tudzież usposobić dzieci do *Klass wyższych. Ktoby sobie życzył, niech się zgłosi do domu Dobroczyńności W. Boguckiego Puthownika.**

Do Handlu M. Kirkowa przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 416 nadszedł świeży Transport BAKALII, POMARANCZ i KASZTANOW, których funt nabyć można za gr. 94.

Przy ulicy Elektoralnej pod Nr 784 jest do sprzedania para KONI rostrych, zębowych, powozowych, dobrze niezdzżonych, ciemno kasztanowatych po lat 6 mających; takowe widzieć można każdego dnia w godzinach po południowych.

Kto zgubił KOLCZYKI i PEREŁKI przed kilką dniami, może odebrać za udowodnieniem przy ulicy Browarnej pod Nr 2721 o godzinie 9 zrana.

Dnia 13 Stycznia r. b. na Balu w Patacu Namiestników, zgubioną została SZPILKA Damska, z Turhusem w trójkąt oprawna, matami Brylantkami obsadzona, z dwoma listkami brylantowemi. Ktoby takową znalazł, raczy ją oddać do Drukarni Kurjera Warszawskiego, za co przywoitą otrzyma nagrodę.

Pelowa Prowjantska Kommissja Litewskiego Oddzielnego Korpusu, obwieszcza niniejszym, że w Warszawskim Magazynie żywności w Ludwisarni sprzedane będą przez publiczną licytacją Wójki stare nisztatne do użycia, w ilości 3,834 sztuk w tym celu wyznacza się termin na dzień 10 (10) Stycznia r. b. na który Kommissja chce kupić mających wzywa — 4 klasy Skrypicki. 7 klasy Butatowicz. 10 klasy Bielaioff.

Kto potrzebuje BONY, posiadające język Francuzki i inne poez. t. owe nabi, niech się uda na ulicę Sgo Jana pod Nr 16 gdzie poweźmie wiadomość.

TEATR NARO. Jutro 20 raz *Chtop Miljonowy.*